

Sammanställning av barns perspektiv på Suicidprevention

Under höstterminen 2022 genomfördes en mindre kartläggning för att få ungas perspektiv på suicidprevention. Syftet med detta var att barnen ska få uttrycka sig i de frågor som rör dem samt att barn bästa ska vara i första rummet. Detta i enighet med de som kallas de grundläggande artiklarna i Barnkonventionen. Dettas har efterfrågats eftersom det finns ett särskilt fokus på barn och unga då det finns en negativ trend i suicidstatistiken inom denna grupp.

Barnen som deltog informerades om att deras svar kommer att användas till grund för vidare arbete och kommer därför att visas men även om att deras lärare inte kommer att få se de svaren specifikt från deras skola. För att säkerställa anonymitet kommer inte heller det inte redovisas specifikt vilka skolor som har varit med i undersökningen.

Enkäten är uppdelad i tre delar. I del 1 fick deltagarna ta ställning till olika påståenden, om de stämde eller ej. I del två skulle deltagarna beskriva i fritext vad just de tror varit hjälpsamt för dem i olika frågor kopplat till temat. I del 3 fick deltagarna svara på frågor om hur de skulle vilja få mer information/kunskap.

Sex skolor från Göteborgsområdet har deltagit i undersökningen. Deltagande skolor kommer från varierande socioekonomiska områden, både kranskommun och Göteborg.

Resultat

Nedan följer rapportering av svaren i procent samt de tre främsta teman som kom fram i fritextsvar.

Del 1

Påstående: Man uppmuntrar någon till självmord genom att prata om det och ställa frågor om ex planer för självmord.

Ja	9 %
Nej	85 %
Vet ej	6 %

Påstående: Om någon bestämt sig för att ta sitt liv, kan man få denne att ändra sig?

Ja	86 %
Nej	4 %
Vet ej	10 %

Påstående: Är det ett brott att begå självmord?

Ja	14 %
Nej	76 %
Vet ej	10 %

Påstående: Den som pratar om att begå självmord begår oftast inte självmord

Ja	30 %
Nej	55 %
Vet ej	15 %

Del 2

Fråga: Vad tror du skulle vara viktigt för barn och unga att veta för att minska antalet suicid?

- Att det finns någon att prata med för alla, genom vård eller anhöriga.
- Man kan bli bättre.
- De finns folk som bryr sig omkring dig.

Fråga: Vad kan du göra för att må bättre om du skulle må dåligt?

- Vet ej (19 %)
- Prata med någon (anhörig och/eller vård)
- Göra saker som man tycker om - Hobbys, (träna, rita, musik och Tv-spel)
- Kontakt med vänner

Fråga: Om du skulle ha tankar om att avsluta ditt liv, vad tror du skulle hjälpa dig att vilja fortsätta leva?

Vet ej (18 %)
Vänner
Familj
Ha/tänka på något roligt/positivt

Vet du vart du kan vända dig för att få hjälp?

Nej/Vet ej (27 %)
Psykolog
Skolkurator
Bris

Del 3

Hur vill du få mer information/kunskap? (möjligt att ge flera svar)

Online hemma själv	37 %
Online föreläsning skoltid	12 %
Fysisk föreläsning skoltid	73 %
Material hemskickat	10 %
Gå på föreläsning/kurs utanför skoltid	7 %

Övriga förslag:

- Se en film i skolan och prata om den.
- Höra berättelser från folk som försökt ta sitt liv men mår bättre.
- Bli tagna på allvar av vuxna, mer kunskap om psykisk ohälsa i skolan.

Sammanfattning och diskussion

Barnens åsikter är oerhört viktiga för att säkerställa att vi möter de behov som finns och inte de behov som vi som vuxna gissar oss till. Från undersökningens resultat får vi flera riktningar i vårt fortsatta arbete för suicidprevention. Vi ser att flera barn inte vet vart de ska vända sig om de mår dåligt. Enstaka barn nämner även behov av minskad stress och press för att må bättre.

Majoriteten av barnen har i något sammanhang uttryckt svar i skrift med orden ”prata med någon”.

Många nämner vänner och familj som främsta anledning till att vilja fortsätta leva och vad som får dem att må bättre. Genom detta kan vi se att relationer är viktiga för barnen och att familj har en viktig roll att spela. Men även att man som vänner pratar om dessa ämnen och tankar.

Övriga förslag som kommit fram från barnen:

- Jobbar vidare med detta i skolan.
- Titta på en film på skolan och prata om den efteråt.
- Lyssna på en föreläsning av någon som har försökt ta sitt liv.

Förslag till vidare diskussionsfrågor med barnen:

- Vad betyder de att prata med någon?
- Vilka förväntningar finns på "att prata med någon"? Räcker ett samtal med vemsomhelst? Ska de kännas bättre direkt?
- Vad är ett bra samtal/sätt att prata med någon?
- Vad betyder det att det finns andra utvägar? Vilka är de andra utvägarna?

Förslag till diskussion hos vuxna

- Har personalen kunskap och trygghet i att möta barn och att våga fråga?
- Hur skapar vi förutsättningar för detta på vår skola?
- Hur skapar vi bättre samverkan över organisationsgränser? Vilka är våra "grannar"?
- Hur ser vi till att barnen inte lämnas ensamma med detta?